

Birim Değerlendirme Raporu

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

ARALIK 2025

GİRİŞ

Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim-Öğretim Yönergesi Programların İzlenmesi, Güncellenmesi ve Akreditasyonu ile İlgili Esaslar Madde 11’de tanımlanan süreçler kapsamında, Fakültemiz Beden eğitimi ve spor öğretmenliği, antrenörlük eğitimi ve rekreasyon bölümlerinde Temmuz ayında Öz Değerlendirme raporları tamamlanmıştır, Yönerge gereği akran değerlendirme raporları çiftli yıllarda hazırlanacağından bu yıl akran değerlendirme raporları hazırlanmamıştır. Bu raporda 2023 yılının ekim ayında yapılmış olan Akran Değerlendirme raporları dikkate alınmıştır.

Spor Bilimleri Fakültesi 2025 Yılı Birim Değerlendirme Raporu, birim yönetimi tarafından Öz Değerlendirme ve Akran Değerlendirme raporları ile bölüm başkanlıklarının programlara ilişkin öz ve akran değerlendirme raporlarından hareketle belirledikleri güçlü ve geliştirmeye açık yönler dikkate alınarak hazırlanmıştır. Raporda fakültemiz programlarının güçlü yönlerinin sürdürülebilirliğinin nasıl sağlanacağına ve geliştirmeye açık yönlerinin iyileştirilmesine yönelik hangi önlemlerin alınacağına dair değerlendirmelere yer verilmiştir.

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Güçlü ve Geliştirmeye Açık Yönler

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Spor bilimleri Akreditasyon Kurulu (SPORAK) tarafından tam akredite edilmiştir. Bölümümüzün eğitim öğretim ve diğer faaliyetlerinin işleyişinde SPORAK akreditasyon kriterleri ile üniversitemizin Kalite Koordinatörlüğü tarafından benimsenmiş kriterler ölçüt alınarak faaliyetler sürdürülmeye, geliştirilmeye ve iyileştirilmeye çalışılmaktadır. SPORAK akreditasyon süreci doğrultusunda SPORAK ziyaretçi heyetinin önerileri SPORAK Program Değerlendirme Formu Yetersizlik Özetindeki ardışıklık eleştirisi ve Bilişim Teknolojileri ndeki gelişmeler dikkate alınarak; Program Çıktılarının Belirlenmesi, Ölçme ve Değerlendirme süreçleri, Mezun İzleme mekanizmaları ve personel sayısının artırılmasına yönelik düzenlemeler güncellenmiştir. Beden eğitimi ve spor öğretmenliği Bölümünün öz değerlendirme ve akran değerlendirme sonuç raporları doğrultusunda güçlü ve geliştirmeye açık yönleri aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Üniversite Yönetim Bilgi Sistemi Öz Değerlendirme Sonuç Raporu

Afyon Kocatepe Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, program çıktıları, eğitim amaçları ve paydaş beklentileri açısından büyük ölçüde bütünlük arz eden, nitelikli öğretmen adayları yetiştirmeyi hedefleyen güçlü bir lisans programına sahiptir. Hazırlanan bu öz değerlendirme raporu, eğitim-öğretim faaliyetlerinin kalite güvencesi çerçevesinde yürütüldüğünü ve kurumun akademik misyonuyla tutarlı biçimde şekillendiğini açıkça ortaya koymaktadır. Program; bilgi, beceri ve yetkinlik boyutunda mezunlara çağın gerektirdiği mesleki nitelikleri kazandırmaya yönelik yapılandırılmıştır. Gerek eğitim programı gerekse müfredat yapısı, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ile ve SPORAK'ın akreditasyon standartlarıyla uyum içinde tasarlanmıştır. Program çıktılarının her biri, müfredattaki derslerle açık biçimde eşleştirilmiş; öğrenci kazanımlarının değerlendirilmesi amacıyla ölçme ve değerlendirme sistemleri yapılandırılmıştır. Anketler, sınav örnekleri, öğrenci memnuniyet analizleri gibi veri kaynakları, programın sürekli iyileştirme sürecine dayanak oluşturmaktadır. Öğrenci profili incelendiğinde, programa artan bir yönelimin olduğu ve öğrencilerin mesleki yeterliliklere ulaşma açısından yeterli bir potansiyel taşıdığı görülmektedir. Öğrenciler, özel yetenek sınavıyla ve akademik süreçlerle programa kabul edilmekte; mezuniyetleri sonrasında Millî Eğitim Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, özel kurum ve kuruluşlarda Beden eğitimi ve Spor Öğretmeni, antrenör, spor danışmanı, uzman olarak kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilmektedirler. Bu bağlamda, program çıktılarının mesleki uygulamalara yansıdığı ve eğitim amaçları ile örtüştüğü söylenebilir. Ayrıca SPORAK değerlendirmesinde kurumsal altyapı ve fiziksel koşulların yeterli olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte, temizlik ve hijyen hizmetlerine yönelik idari personel sayısındaki yetersizlik, destek hizmetlerinin istenen standartlarda sürdürülebilirliğini sınırlandıran başlıca unsur olarak belirtilmiştir. Bunun yanında, öğretim elemanlarının sayıca az olmasına rağmen, akademik personel için yeterli çalışma alanı ve fiziki alan yetersizlikleri göze çarpmaktadır. Bu durum, öğretim elemanlarının bilimsel üretkenliğini, danışmanlık görevlerini ve akademik etkileşimlerini sınırlamaktadır. Yine fakültenin mevcut bir idari binaya sahip olmaması, bölüm sekreterliği, yönetim birimleri ve akademik

koordinasyon açısından ciddi bir mekânsal yetersizlik ve işlevsel bozukluk meydana getirmektedir. Ayrıca, spor eğitiminin vazgeçilmez bileşenlerinden biri olan uygulamalı dersler ve deneysel araştırmaların yürütülebileceği laboratuvar altyapısı yeterli düzeyde değildir. Egzersiz fizyolojisi, motor gelişim, spor psikolojisi gibi alanlarda uygulamalı veri toplama, analiz ve değerlendirme süreçleri için gerekli olan laboratuvar ve donanım yetersizlikleri, programın akademik kapasitesini sınırlayan temel sorunlar arasında yer almaktadır. Sonuç olarak, Afyon Kocatepe Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, eğitim öğretim süreçlerini kalite odaklı, sistematik ve bilimsel ilkeler çerçevesinde yürütmekte; öğrencilerine mesleki, kişisel ve toplumsal yeterlilikler kazandırmaktadır. Ancak bu olumlu akademik tabloyu destekleyecek fiziksel altyapı, insan kaynağı ve donanımsal yatırımların ivedilikle planlanması ve hayata geçirilmesi, bölümün kalite güvencesi sisteminde sürdürülebilirliği sağlaması açısından kritik öneme sahiptir. Bu bağlamda, mevcut eksikliklerin giderilmesine yönelik somut adımlar atıldığında, programın hem ulusal düzeyde örnek teşkil edeceği hem de uluslararası düzeyde rekabet edebilirliği artacaktır.

Üniversite Yönetim Bilgi Sistemi Akran Değerlendirme Sonuç Raporu (2023 yılına ait)

Akran değerlendirmesi sonucunda, Afyon Kocatepe Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Programının genel olarak yüksek düzeyde yeterlilik gösterdiği, kalite güvencesi süreçleriyle uyumlu bir şekilde işlediği ve eğitim-öğretim faaliyetlerini büyük ölçüde etkili bir biçimde yürüttüğü tespit edilmiştir. Raporun bütününe bakıldığında programın kurumsal yapılanma, müfredat güncelliği, öğretim kadrosunun niteliği, öğrenci destek hizmetleri, uygulama imkânları ve güvenilir ölçme-değerlendirme süreçleri açısından oldukça güçlü bir yapıya sahip olduğu görülmektedir.

Programın güçlü yönleri; uzun yıllara dayanan kurumsal geçmişi, tecrübeli akademik kadrosu, öğrencilerin öğretmenlik, antrenörlük ve diğer kamu kurumlarına yönelimlerini destekleyen çok yönlü danışmanlık hizmetleri, MEB ve Gençlik Spor İl Müdürlüğü iş birlikleriyle zenginleştirilen uygulamalı öğrenme ortamları ve yönetmeliklere tam uyumlu şeffaf sınav ölçme süreçleridir. Ayrıca üniversite tarafından sağlanan bütçe, akademik teşvikler ve bilimsel etkinlik katılım destekleri, programın sürdürülebilirliğini güçlendiren önemli unsurlar olarak dikkat çekmektedir.

Bununla birlikte, değerlendirme sürecinde derslik ve fiziksel alanların geliştirilmesi, ğretim elemanı sayısının artırılması, uygulama alanlarının ve seçmeli ders çeşitliliğinin genişletilmesi, paydaş iletişiminin güçlendirilmesi, uluslararası değişim programlarına katılımın artırılması gibi iyileştirmeye açık alanlar da belirlenmiştir. Bu noktalar, programın mevcut güçlü temelini daha ileri taşıyabilecek yapısal geliştirme fırsatları olarak görülmektedir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, programın çok az sayıda eksik yn içerdiği, mevcut eksikliklerin ise uygulanabilir ve geliştirilebilir nitelikte olduğu anlaşılmaktadır. Öğretim planı, lme–değerlendirme sistemi, danışmanlık hizmetleri, akademik kadro niteliği ve kurumsal destek mekanizmaları bakımından programın örnek uygulamalar taşıdığı ve kalite standartlarını karşıladığı görülmektedir. Bu nedenle program, eğitim amaçlarına ulaşmada yetkinliği yüksek, kalite güvencesi süreçlerine uygun ve sürekli iyileştirme kültürünü benimseyen bir yapı sergilemektedir.

Sonuç olarak, Beden Eğitimi ve Spor ğretmenliği Programı, akran değerlendirme ölçütlerini büyük ölçüde karşılayan, güçlü bir altyapıya sahip ve geliştirmeye açık yönleri doğrultusunda ilerleme potansiyeli yüksek, bütüncül açıdan başarılı bir program olarak değerlendirilmiştir.

Güçlü Yönler

Spor Bilimleri Akreditasyon Kurumu (SPORAK) tarafından onaylanmış bir bölüm olmak, eğitim kalitesinin ve standartlarının ulusal düzeyde tanınan boyut kazanmasını sağlamaktadır.

Program ğretim amaçları YK TTY ve SPORAK kriterleri ile Afyon Kocatepe niversitesinin belirlemiş olduğu misyon ve vizyona uygundur.

Programın kurumsal misyon–vizyon ile yüksek uyumu bulunmaktadır. Eğitim amaçları açık, ölçülebilir ve güncel ğretmen yeterlilikleri ile uyumludur. Fakülte ve bölüm yapılanması net olup yönetsel süreçler şeffaf ve tanımlıdır.

Dersler teori–uygulama dengesine sahiptir ve öğretmenlik uygulamaları MEB okullarında deneyimli öğretmenlerle yürütülmektedir. lme–değerlendirme sistemleri şeffaf, adil ve yönetmeliklerle uyumludur. Öğrenciler, uygulamalı derslerden proje, performans ve sınavlarla çok yönlü değerlendirilmektedir.

Her öğrenciye danışman atanmakta; ders seçimi, kariyer planlaması ve değişim programları konusunda sistemli rehberlik yapılmaktadır. Danışman-öğrenci iletişimi düzenli toplantılar ve dijital iletişim grupları ile güçlendirilmiştir.

Erasmus anlaşmaları bulunmaktadır; öğrenci hareketliliğini destekleyen yapılar mevcuttur. Üniversitenin Uluslararası İlişkiler Birimi düzenli bilgilendirme ve yönlendirme sağlamaktadır.

Öğrenci odaklı eğitim ve uygulama anlayışı, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına odaklanarak onların öğrenme süreçlerini en üst düzeye çıkarmayı amaçlamaktadır.

Geliştirmeye açık yönler

Son yıllarda giden-gelen Erasmus öğrencisi sayısının çok düşük olduğu görülmektedir. Anlaşmalı kurum sayısı sınırlıdır ve bazı anlaşmaların süresi dolmuştur.

Programda çift anadal ve yandal uygulamaları bulunmamaktadır. Bu durum öğrencilerin disiplinler arası gelişim fırsatlarını sınırlamaktadır.

Dış paydaş listesi geniş olmakla birlikte; iş birliklerinin niteliğine, öğrencinin sektörde aktif uygulama deneyimi kazanmasına yönelik sistematik çıktı izleme raporları sınırlıdır.

2024-2025 yılında hiçbir değişim hareketliliği gerçekleşmemiştir. Öğrencilerin değişim programlarına katılım motivasyonlarını artıracak etkinliklere ihtiyaç vardır.

Öğrencilerin bilimsel araştırmalara, projelere veya toplumsal katkı faaliyetlerine düzenli katılımına ilişkin ölçülebilir göstergeler sınırlıdır.

Antrenörlük Eğitimi Bölümü

Güçlü ve Geliştirmeye Açık Yönler

Antrenörlük Eğitimi bölümü; akademik danışmanlık, ölçme-değerlendirme süreçleri, öğrenci kabul kriterleri, uygulama ağırlıklı eğitim modeli, güncel müfredat yapısı ve mezuniyet sürecinin otomasyon tabanlı, çok aşamalı denetimlerle yürütülmesi bakımından güçlü bir altyapıya sahiptir. Bununla birlikte; uluslararası hareketlilik, fiziksel tesis kapasitesi, uygulama sahalarının çeşitliliği, öğrenci proje katılım oranlarının artırılması ve paydaş iş birliklerinin genişletilmesi gibi alanlarda gelişim fırsatları bulunmaktadır.

Güçlü Yönler

Programın yönetsel yapısı, açık ve işleyen bir organizasyon şeması ile tanımlanmış; birim, bölüm, fakülte ve üniversite arasındaki yönetim ilişkileri net biçimde belirlenmiştir.

Müfredat, spor bilimlerinin teori–uygulama bütünlüğünü sağlayacak şekilde güncel branş çeşitliliği ve uzmanlık alanlarını içerecek şekilde düzenlenmiştir.

Öğrenciler özel yetenek sınavı ve TYT puanı kombinasyonu ile seçildiğinden program giriş profili hedeflenen niteliktedir.

Akademik danışmanlık süreci etkin yürütülmekte; her sınıfa sorumlu danışman atanmakta, düzenli birebir ve grup görüşmeleri yapılmaktadır.

Danışman–öğrenci iletişimini güçlendiren WhatsApp bilgilendirme grupları ve periyodik danışmanlık saatleri bulunmaktadır.

Rekerasyon Bölümü ile yürütülen çift anadal imkânı, öğrencilere sektörde rekabet avantajı sağlayan fırsatlar sunmaktadır

Teorik, uygulamalı ve saha temelli derslerin dengeli biçimde dağılımı, antrenörlük mesleğine uygun yetkinlik kazandırmaktadır.

Öğrencilerin dört dönem boyunca aldıkları uzmanlık spor dalı eğitimi, mezuniyet sonrasında ilgili federasyonlardan antrenörlük belgesi almalarını sağlamaktadır.

Arama–Kurtarma, afet farkındalığı gibi güncel ihtiyaçlara yönelik seçmeli derslerin güncellenmiş olması programın dinamizmini artırmıştır.

Ölçme süreçleri şeffaf, adil ve yönetmeliklere uygun şekilde yürütülmektedir.

Öğrencilerin TÜBİTAK 2209-A projelerine katılımı teşvik edilmekte; son dönemde bir proje destek almaya hak kazanmıştır.

Öğrencilerin Ulusal ve Uluslararası kongrelerde sunum yapma fırsatı bulması akademik farkındalığı artırmaktadır.

Program mezunlarının antrenörlük alanında güçlü istihdam avantajı bulunmaktadır.

Fakülte Mezunlar Derneği'nin kurulmuş olması, mezun–öğrenci–program ilişkilerini güçlendiren önemli bir yapılanmadır.

Geliştirmeye Açık Yönler

Erasmus anlaşmalarının bir kısmının süresi dolmuştur; güncellenmiş anlaşma sayısının artırılması gerekmektedir.

Öğrenci hareketliliği (giden–gelen öğrenci sayısı) son yıllarda oldukça düşüktür; uluslararası deneyim fırsatlarının artırılması önem taşımaktadır.

Uygulamalı derslerde kullanılan tesislerin çeşitliliğinin artırılması, bazı branşlarda daha gelişmiş altyapıya ihtiyaç duyulması gelişim alanı olarak değerlendirilebilir.

Branş sayısı artırılmış olsa da her branş için yeterli uygulama zamanı ve altyapı henüz istenen seviyede değildir.

TÜBİTAK proje başvuru sayısı artmış olsa da, öğrencilerin araştırma kültürünü destekleyici etkinliklere daha fazla yönlendirilmesi gerekmektedir.

Saha çalışmaları, yayın, seminer ve bilimsel etkinlik katılımlarının daha sistematik takip edilmesi geliştirmeyi gerektiren bir alandır.

Spor kulüpleri, federasyonlar ve yerel yönetimlerle yapılacak protokoller çeşitlendirilebilir.

Öğrenci ve mezun geri bildirimleri daha düzenli raporlanmalı ve yıllık iyileştirme döngüsüne sistematik olarak dahil edilmelidir.

Ders değerlendirme anketlerinin etki düzeyi artırılmalı ve öğretim elemanları geri bildirimleri doğrultusunda iyileştirme raporları oluşturmalıdır.

Rekreasyon Bölümü

Güçlü ve Geliştirmeye Açık Yönler

Rekreasyon bölümü; yönetim yapısı, öğrenci kabul sistemi, danışmanlık süreçleri, ölçme-değerlendirme uygulamalarının şeffaflığı, program çıktılarının ulusal yeterliliklerle uyumu ve mezuniyet süreçlerinin otomasyon tabanlı, çok aşamalı denetimlerle yürütülmesi bakımından güçlü bir yapıya sahiptir. Programın müfredatı güncel rekreasyon uygulamalarını, sektörel gereksinimleri ve disiplinler arası yaklaşımı destekleyen bir içerikle düzenlenmiş; seçmeli ders havuzu zenginleştirilmiş; afet ve arama-kurtarma gibi güncel toplumsal ihtiyaçlarla uyumlu dersler yeniden yapılandırılmıştır. Bununla birlikte; araştırma görevlisi eksikliği, uluslararası öğrenci hareketliliğinin düşük olması, fiziki uygulama alanlarının geliştirilmesi, dış paydaş iş birliklerinin daha sistematik yapılandırılması ve program amaçlarının Bologna sistemi üzerinde güncellenmesi gibi alanlarda iyileştirme gereksinimleri bulunmaktadır.

Güçlü Yönler

Programın tarihsel gelişimi ve kurumsal örgüt yapısı açık biçimde tanımlanmış olup, kalite süreçleri düzenli olarak izlenmektedir.

Bölümün vizyonu fakülte ve üniversite misyonuyla uyumlu olup disiplinler arası yaklaşımı benimsemektedir.

Antrenörlük Eğitimi Bölümü ile yürütülen çift anadal imkânı, öğrencilere sektörde rekabet avantajı sağlayan ileri düzey antrenörlük belgeleri kazanma fırsatı sunmaktadır.

Öğrencilerin özel yetenek sınavı ile seçilmesi, programa güçlü spor altyapısına sahip bir öğrenci profili kazandırmaktadır.

Kontenjanlar ile yerleşen öğrenci sayılarının uyumlu olması, akademik ve uygulamalı eğitim süreçlerinin verimli yürütülmesini sağlamaktadır.

Seçmeli ders havuzu sektör ihtiyaçları doğrultusunda güncellenmiş ve rekreatif etkinlik çeşitliliğini artıran dersler eklenmiştir.

Afet yönetimi, arama-kurtarma ve doğa sporları gibi alanlarda AFAD iş birliğiyle uygulamalı eğitimlerin verilmesi, farklı üniversitelerde nadir görülen güçlü bir uygulama örneğidir.

Öğrencilerin farklı spor branşlarıyla tanışması sağlanmış; Antrenörlük Eğitimi Bölümü desteğiyle uygulama derslerinin çeşitliliği artmıştır.

Her öğrenciye kayıtlı birlikte danışman atanmakta; ders seçimi, kariyer planlama ve uyum süreçleri etkin biçimde desteklenmektedir.

Akademik oryantasyon programının düzenli ve sistematik yürütülmesi öğrenci uyumunu güçlendirmektedir.

Öğrencilerin TÜBİTAK 2209-A başvurularındaki artış ve destek alan projeler, bölümün araştırma kültürünü geliştirme potansiyelini göstermektedir.

Öğrencilerin ulusal ve uluslararası kongrelere ilk kez katılım göstermesi akademik görünürlüğü artırmaktadır.

Yerel yönetimler, turizm işletmeleri, spor kulüpleri ve kamu kurumlarıyla iş birlikleri kurulmakta; sektör paydaşlarından düzenli geri bildirim alınmaktadır.

Program çıktılarının ölçme-değerlendirme sürecinde şeffaflık ve çoklu değerlendirme yöntemleri benimsenmiştir.

İlgili Spor Federasyonları ile sertifika programlarının düzenlenmesi planlamaların içine dahil edilecektir.

Geliştirmeye Açık Yönler

Bölümde araştırma görevlisi bulunmaması önemli bir eksiklik; süreç üst yönetime iletilmiş olup takip edilmektedir.

Artan spor branşı çeşitliliğine rağmen tesis ve malzeme altyapısı tüm uygulamalar için yeterli değildir. Diğer üniversitelerde görülen rekreasyon laboratuvarı, outdoor eğitim alanları, doğa sporları modülü gibi altyapılar örnek alınabilir.

Branş çeşitliliği artırılmış olsa da tüm branşlara uygun tesis altyapısı yeterli değildir. Rekreasyon uygulamalarına özel saha, salon ve malzeme desteğinin geliştirilmesi gerekmektedir.

SONUÇ

Spor Bilimleri Fakültesi genel olarak incelendiğinde; Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü sağlam bir akademik altyapıya, yönetmeliklere uygun işleyen güçlü bir eğitim–öğretim sistemine ve öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği uygulamalara dayalı kapsamlı bir müfredata sahiptir. Öğrenci odaklı danışmanlık yapısı, şeffaf ölçme–değerlendirme süreçleri ve MEB iş birliğiyle yürütülen öğretmenlik uygulamaları programın güçlü yönlerini oluşturmaktadır. Antrenörlük Eğitimi Bölümü ise uygulama temelli müfredatı, güncel antrenörlük anlayışını yansıtan ders içerikleri, etkin danışmanlık sistemi ve güvenilir mezuniyet süreçleriyle kurumsal açıdan sağlam bir yapı sergilemektedir. Rekreasyon Bölümü ise güçlü akademik çerçevesi, güncellenmiş müfredatı, şeffaf değerlendirme uygulamaları, otomasyon temelli mezuniyet kontrol sistemi ve aktif dış paydaş iş birlikleri ile fakülte içerisinde başarılı bir program olarak öne çıkmaktadır. Bununla birlikte tüm bölümlerde uluslararasılaşma, öğrenci hareketliliği, fiziksel altyapı geliştirilmesi, bilimsel proje ve araştırma katılımının artırılması, disiplinler arası olanakların genişletilmesi ve kalite güvence döngüsünün güçlendirilmesi fakülte genelinin başlıca geliştirmeye açık alanlarıdır. Ayrıca fakülte bünyesinde kurulan Mezunlar Derneği; mezunların izlenmesi, mezun–öğrenci etkileşiminin güçlendirilmesi, kariyer gelişimlerinin desteklenmesi ve program çıktılarının uzun vadeli takibi açısından önemli bir kurumsal yapı oluşturmakta, sürdürülebilir iletişimi sağlayarak fakültemizin kalite güvencesi süreçlerine güçlü bir katkı sunmaktadır.